

7. Турок Е.М. Психология делового общения. Учебно-методическое пособие (для студентов заочной формы обучения) / Е.М. Турок. – Смоленск : Смоленский гуманитарный университет, 2008. – 23 с.
8. Шибутани Т. Социальная психология / Пер. с англ. В.Б.Ольшанского. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1999. – 539 с.

Транслітерація списку використаних джерел:

1. Ageev V.S. Mezhrupovoe vzaimodeystvie: sotsialno-psihologicheskie problemy / V.S. Ageev. – М.: Izd-vo Mosk. un-ta, 1990. – 240 s.
2. Andreeva G.M. Sotsialnaya psihologiya: Uchebnik dlya vyssh. shk. / G.M. Andreeva. – М.: Aspekt Press, 1999. – 375 s.
3. Bodalev A.A. Vospriyatie i ponimanie cheloveka chelovekom /A.A. Bodalev. – М.: MGU, 1982. – 289 s.
4. Doronina M.S. Kultura spilkuvannya dilovih lyudey: Posibnik dlya studentiv humanitarnih fakultetiv vischih navalnih zakladiv /M.S. Doronina. – К.: Vidavniy dim "KM Asademia", 1997. – 192 s.
5. Kondratenko O.O. Movlenneviy komponent modeli kulturi dilovogo spilkuvannya maybutnih fahivtsiv farmakologichnih spetsialnostey / O.O.Kondratenko // Gumanitarniy visnik DVNZ «Pereyaslav-Hmelnitskiy derzhavniy pedagogichniy universitet imeni Grigoriya Skovorodi» - Dodatok 1 do Vip. 36, Tom VI (66) : Tematichniy vipusk «Vischa osvita Ukrayini u konteksti integratsiyi do Evropeyskogo osvithnoogo prostoru» K.: Gnozis, 2015. – S. 164-172.
6. Kondratenko O.O. Formuvannya kulturi dilovogo spilkuvannya maybutnih farmatsevtiv u vischih navchalnih zakladah: neobhidni uminnya i navichki / O.O. Kondratenko // Gumanitarniy visnik DVNZ «Pereyaslav- Hmelnitskiy derzhavniy pedagogichniy universitet imeni Grigoriya Skovorodi» – Dodatok 1 do Vip. 31, Tom II (44) : Tematichniy vipusk «Vischa osvita Ukrayini u konteksti integratsiyi do Evropeyskogo osvithnoogo prostoru». – К : Gnozis, 2013. – S. 144–151.
7. Турок Е.М. Психология делового общения. Учебно-методическое пособие (для студентов заочной формы обучения) / Е.М.Турок. – Смоленск : Смоленский гуманитарный университет, 2008. – 23 с.
8. Шибутани Т. Социальная психология / Пер. с англ. В.В. Олшанского. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1999. – 539 с.

КОНОПЛЯНИК Л.М.,
кандидат педагогічних наук,
Національний авіаційний університет,
м. Київ, Україна

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ ДО УСНИХ ПРЕЗЕНТАЦІЙ

Стаття присвячена актуальним проблемам теорії та практики підготовки майбутніх інженерів до використання презентацій англійською мовою під час навчального процесу. Автор уточнює термін «презентація», визначає типи презентацій, які застосовуються для навчання майбутніх інженерів, розглядає особливості застосування презентацій при вивченні іноземної мови та описує етапи роботи над презентацією. У статті також зазначаються переваги використання презентацій при вивченні іноземної мови професійного спрямування.

Ключові слова: презентація, усна презентація, підготовка інженерів, іноземна мова професійного спрямування.

Статья посвящена актуальным проблемам теории и практики подготовки будущих инженеров к использованию презентаций на английском языке во время учебного процесса. Автор уточняет термин «презентация», определяет типы презентаций, которые используются для обучения будущих инженеров, рассматривает особенности применения презентаций при изучении иностранного языка и описывает этапы работы над презентацией. В статье также указываются преимущества использования презентаций при изучении иностранного языка профессионального направления.

Ключевые слова: презентация, устная презентация, подготовка инженеров, иностранный язык профессионального направления.

The article is devoted to the topical issues of the theory and practice of preparing future engineers for presentations in English during the educational process. The author clarifies the term "presentation", considers the types of presentations used to train future engineers and special features of applying presentations during ESP learning,

and describes the stages of presentations. The article also indicated the benefits of oral presentations for ESP learning. The benefits of using oral presentations during ESP classes are as follows: they help students improve their presentation and communication skills, require students to use all four language skills (reading, writing, listening and speaking), allow students to interact and participate more in the classroom and increase their interest in learning ESP, give students an opportunity to develop their research and critical thinking skills, as well as linguistic skills.

Key words: presentation, oral presentation, preparing engineers, English for Specific Purposes (ESP).

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Сучасне українське суспільство, яке характеризується розвитком міжнародних відносин, розширенням економічних зв'язків на світовому ринку, а також підвищенням рівня науково-технічного співробітництва із зарубіжними партнерами, висуває нові вимоги до підготовки інженерів. Важливим завданням технічних ВНЗ є якісна підготовка інженерів, здатних до професійного розвитку, самоосвіти, постійного підвищення своєї професійної та іншомовної компетенції, що необхідно для ефективної професійної діяльності.

У зв'язку з залученням українських інженерів до участі у міжнародних проєктах, роботою в міжнародних компаніях, перспективою зростання необхідності міжнародної комунікації у професійному середовищі особливого значення набуває іншомовна комунікативна компетенція фахівців. Для її розвитку у студентів у процесі викладання професійно спрямованої іноземної мови необхідно використовувати методи навчання, які забезпечують активність їхньої мисленнєвої та практичної діяльності. До таких методів належать презентації, метод проєктів, рольові ігри, дискусії, кейс-метод, «мозковий штурм» тощо. Активні методи навчання іноземної мови повинні мати професійну спрямованість, комунікативну орієнтованість, спрямовуватись на активну творчу діяльність студента, роботу з різними іншомовними джерелами інформації та застосовувати інформаційні технології. На нашу думку, презентація відповідає вказаним вимогам і може широко використовуватися при вивченні професійно спрямованої іноземної мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій з даної теми. Підготовка студентами презентацій іноземною мовою стає все більш розповсюдженим видом навчальної діяльності при вивченні іноземної мови у технічних ВНЗ. Проведений нами аналіз методичної на наукової літератури свідчить, що

останніми роками у вітчизняній та зарубіжній літературі приділялась належна увага вивченню різних аспектів іншомовної презентації. Цілу низку наукових праць присвячено проблемі психологічних, лінгвістичних і комунікативних особливостей презентації як виду професійно спрямованого монологічного мовлення, зокрема, дослідження О. Попової, Н. Драб, Я. Стрельчук, Г. Киченко, Н. Беспалової, О. Галинської, Ю. Полікарпової, В. Батуної, А. Говоруна, Р. McCarthy, С. Hatcher та інших. Питаннями класифікації презентацій та різноманітними видами і форматами презентацій займалися L. Arredondo, L. Bovee, J. Thill, О. Галинська, Ю. Полікарпова та інші, проблеми композиційно-мовленнєвих форм презентації розглядали R. Adler та J. King, особливостям використання ресурсів Інтернет у процесі навчання презентації були присвячені праці І. Федорова, В. Barrett, P. Sharma та інших.

Зарубіжними та вітчизняними методистами також розробляються підручники для розвитку вмінь презентації англійською мовою (J. Billingham, J. Comfort, D. Hughes, В. Phillips, О. Тарнопольский та ін.).

Вітчизняні дослідники присвятили свої праці навчанню ділових або професійних презентацій студентів економічних спеціальностей (Н. Драб, Ю. Авсюкевич, І. Федорова, О. Попова), туристичної галузі (О. Красковська), юридичної галузі (Г. Киченко) та іншим. Проте недостатньо досліджень було присвячено навчанню майбутніх інженерів презентації англійською мовою. Це й зумовлює актуальність матеріалу, викладеного у статті.

Мета даної статті – розглянути можливості використання майбутніми інженерами презентації як одного з активних методів навчання іноземної мови професійного спрямування, визначити етапи роботи над презентацією та зазначити переваги даного методу навчання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сьогодні термін «презентація» все частіше вживається у навчальному контексті. Передусім спробуємо розібратися, що розуміють під цим терміном сучасні науковці і які особливості його використання при вивченні іноземної мови професійного спрямування.

Варто зазначити, що у науково-методичній літературі спостерігаються різні трактування терміну «презентація». Ю. Полікарпова зазначає, що у працях закордонних фахівців він використовується, з одного боку, як публічний виступ перед широкою аудиторією і передбачає вміння переконувати та впливати на аудиторію, а з іншого – повідомлення, що містить нову ідею, її пояснення, свіжу інформацію, демонструє матеріал для подальшого обговорення та усвідомлення [9, с. 160].

Дещо інше трактування презентації представлено дослідженнями вітчизняних науковців. За ним, презентація отожднюється з комп'ютерною презентацією, тобто це набір мультимедійних слайдів призначений для демонстрації за допомогою комп'ютера [2], [6]. Проте презентація як представлення чогось

нового не обов'язково супроводжується мультимедійною інформацією. Щоб уникнути такого ототожнення зарубіжні дослідники (М. Ellis, С. Johnson, J.D. Pettit та ін.) часто вживають термін «усна презентація». У такому значенні вона широко використовується у сучасному світі і сприймається як публічний виступ, обговорення нової ідеї чи проекту. Метою такої презентації є вплив на аудиторію та переконання її у достовірності та новизні запропонованої теми [8, с. 104].

Узагальнюючи визначення терміна «презентація», які у свої дослідженнях запропонували О. Тарнопольський [10], Ю. Авсюкевич [1], Ю. Полікарпова [9], Н. Драб [5], Ю. Маковецька-Гудзь [8] та інші, а також ідеї, викладені вище, у межах нашого дослідження ми розглядатимемо презентацію як *підготовлене публічне професійно спрямоване монологічне висловлювання, що має конкретне завдання і базується на результатах дослідження певної проблеми з фаху та узагальненні отриманої інформації; має чітке логіко-композиційне оформлення; націлене на ефективне інформування, спонукання до дії або переконання аудиторії у корисності отриманих даних, та містить висновок щодо застосування інформації чи розв'язання певної проблеми.*

Ми погоджуємось з О. Красковською, що навчання презентації повинно відповідати таким вимогам:

- бути особистісно-орієнтованим, розташовуючи у центрі уваги навчання студента та його мотиви, потреби, здібності, інтелект;
- визнавати студента головним суб'єктом навчального процесу, а викладача – лише організатором спілкування іноземною мовою;
- використовувати автентичні тексти професійних презентацій для організації процесу навчання;
- застосовувати інтерактивні методи та форми навчання;
- забезпечувати розвиток здібностей студентів самостійно здійснювати навчальну діяльність;
- застосовувати ситуації реального професійного спілкування;
- активізувати і розвивати інтелектуальні здібності та знання кожного студента [7, с. 61].

На кафедрі іноземних мов і прикладної лінгвістики Національного авіаційного університету є певний позитивний досвід активізації самостійної роботи студентів технічних спеціальностей на заняттях з іноземної мови, використовуючи презентації (зокрема, мультимедійні презентації). За робочою навчальною програмою з дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» передбачено виконання студентами індивідуального домашнього завдання з кожного модуля у вигляді усної презентації.

Спробуємо охарактеризувати види та форми роботи, які використовуються для підготовки презентацій студентами.

Студенти отримують завдання на початку семестру, і тому мають достатньо часу для належного виконання завдання. Ми розділили роботу над презентацією на декілька етапів:

1. **Підготовчий етап** включає аналіз доповідей студентів за попередні роки, демонстрацію уривків з успішних презентацій, визначення типових помилок доповідей студентів, ознайомлення з вимогами до доповіді і презентації. Можна також провести дискусію англійською мовою з метою розробки рекомендацій щодо підготовки презентації та її проведення. Необхідно також звернути увагу студентів на основні вимоги до мови та мовлення: чіткість та зрозумілість, правильність, використання невеликих речень, використання переважно дієслів в активному стані (замість пасивного), використання мовних кліше тощо.

2. **Вибір теми.** Студент самостійно може обрати тему в залежності від спеціальності, наукових інтересів, наявності інформації та рівня мовної підготовки. Викладач може запропонувати допомогу студенту при наявності труднощів з вибором теми.

3. **Пошук інформації.** Найефективнішим є використання мережі Інтернет.

4. **Обробка, аналіз та узагальнення інформації.** Це найважливіший етап, оскільки він вимагає від студента копійки роботи. На цьому етапі варто застосувати уміння, отримані у навчальному процесі: робота з автентичними текстами (читання, переклад); пошук основних ідей, положень; розташування матеріалу у логічній послідовності. Для підготовки презентації студент повинен провести певну науково-дослідницьку роботу, використати достатню кількість джерел інформації, що перетворює кожен етап роботи в продукт індивідуальної творчості.

Оскільки добре структуровану презентацію набагато легше сприймати, студенти повинні намагатись логічно побудувати свою доповідь, яка здебільшого складатиметься з 3 головних частин: вступу (привітання з аудиторією, представлення теми доповіді, пояснення структури презентації), головної частини (представлення самого предмету) та висновків (підведення підсумків презентації). Оскільки презентація відбувається іноземною мовою, то на початку доповіді слід було б також звернути увагу аудиторії на основну термінологію доповіді, скорочення, тобто на ту лексику, яка може викликати труднощі при сприйнятті інформації.

5. **Створення мультимедійної Power Point презентації** (або іншої форми презентації). На цьому етапі необхідна консультація з викладачем для перевірки матеріалу та обговорення способу представлення доповіді. Студент готує слайди для мультимедійної презентації та готується до усної доповіді. При створенні мультимедійної презентації необхідно притримуватись вимог до оформлення слайдів. Зміст слайдів повинен відповідати тематиці і розкривати тему.

6. **Публічна презентація** може відбуватись у вигляді засідання круглого столу під час заняття з іноземної мови з обов'язковим обговорення презентації після її представлення і розробкою порад для її вдосконалення; під час засідання студентського гуртка «Науковий світ», який вже 3 роки успішно діє на кафедрі; при участі у студентських наукових конференціях. Якщо презентація відбувається на занятті з іноземної мови, то студенти можуть по черзі виступати у ролі ведучих, доповідачів, опонентів. Роль викладача у даному випадку - спостерігач, а при необхідності координатор або консультант.

Разом з Н.Беспаловою [3, с. 292] ми вважаємо, що усна презентація має декілька етапів:

- ознайомлення аудиторії з ключовими словами, а також зі складними термінами та поняттями у форматі «термін-переклад» або «термін-визначення»;
- викладення доповідачем підготовленої презентації в усній формі з демонстрацією слайдів у PowerPoint;
- обговорення прослуханої доповіді (доповідачеві ставлять запитання з теми доповіді, при цьому перевіряється не лише знання ним досліджуваної теми, але і його вміння реагувати на запитання, будувати відповідь, вести дискусію тощо);
- обговорення й оцінювання презентації та формулювання порад щодо вдосконалення презентацій.

Оцінювання усної презентації ми пропонуємо проводити з урахуванням наступних компонентів: зміст доповіді (відповідність темі, інформативність, розкриття теми, знання предмета доповіді, чіткість, доречність, власне дослідження), презентація доповіді (логічна послідовність матеріалу, цілісність, візуальні засоби, впевненість, інтонація, темп, зв'язок з аудиторією), мовлення (правильність вимови, наявність чи відсутність граматичних помилок, плавність мови) та загальне враження (чи зрозуміла доповідь? чи викликає зацікавленість? чи інформативна доповідь?).

Розглянувши різноманітні класифікації та типи презентацій, запропоновані вітчизняними та зарубіжними дослідниками [1], [4], [9], ми виділили види презентацій, які можна застосовувати для навчання майбутніх інженерів, за такими критеріями:

- 1) призначення презентації – презентація-інформування;
- 2) кількість презентаторів – індивідуальні та групові;
- 3) кількісний склад аудиторії – публічні та групові;
- 4) форма демонстрації – семінар, круглий стіл, конференція, демонстрація проекту, технології тощо;

5) засоби візуальної підтримки – презентація в програмі Microsoft Office PowerPoint, презентація з використанням роздаткового матеріалу, презента-

ція у форматі resha-kucha, відеопрезентація, флеш-презентація, інтерактивна презентація, постер-презентація [9, с. 160];

6) спосіб представлення – підготовлена презентація.

Переваги використання методу презентацій як форми самостійної продуктивної діяльності студентів під час підготовки до професійної діяльності зазначались у працях вітчизняних і зарубіжних дослідників [1-12]. Використання презентацій як активного методу навчання:

- надає додаткової мотивації вивчення іноземної мови [11, с. 83];
- сприяє вдосконаленню вмінь з усіх видів мовленнєвої діяльності: говоріння, читання, аудіювання та письма (читання та письмо - при дослідженні з теми та підготовці презентації; говоріння - при виступі перед аудиторією; аудіювання - при прослуховуванні та сприйнятті презентацій інших студентів) [12];
- сприяє покращенню комунікативних навичок [11, с. 83];
- дає можливість створити реальні і уявні ситуації спілкування, забезпечити міждисциплінарні зв'язки [9, с. 162], що допомагає студентам заповнити прогалину між вивченням та застосуванням іноземної мови на практиці [12];
- розвиває навички організації мовлення, його логічної побудови і структурування, формулювання мети, викладення висновків [4, с. 21];
- дозволяє органічно інтегрувати знання студентів із фахових дисциплін при вирішенні проблеми та генерувати нові ідеї [9, с. 161];
- сприяє розвитку креативності [4, с. 21];
- передбачає готовність і прагнення співпрацювати з іншими, розвиває уміння справитися з конфліктною ситуацією [4, с. 21];
- розвиває здатність критично сприймати інформацію, апелювати до власного досвіду й самостійно мислити, аргументувати власну думку і вести дискусію [9, с. 161].

Цей метод широко застосовується при вивченні дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» студентами Національного авіаційного університету. Крім зазначених вище переваг студенти навчаються самостійно отримувати нові знання та організувати свою навчальну діяльність. У групах, де самостійна робота була організована з використанням методу презентації, ми спостерігали, що підвищилась успішність студентів, збільшився інтерес до іноземної мови та зросла мотивація вивчення іноземної мови професійного спрямування, збільшилась кількість студентів, які бажають взяти участь у студентських конференціях.

Висновки. Підготовка студентів до усних презентацій іноземною мовою сприятиме формуванню висококваліфікованих фахівців, готових до участі у міжнародному співробітництві, здатних на генерування нових ідей, самостійного пошуку.

Список використаних джерел:

1. Авсюкевич Ю. С. Методика навчання презентації англійською мовою студентів економічних спеціальностей : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : 13.00.02 «Теорія і методика навчання: германські мови» / Юлія Сергіївна Авсюкевич. – К., 2009. – 21 с.
2. Батуніна В. П. Мультимедійна презентація як сучасний засіб навчання: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.slavdpu.dn.ua/fizmatzbirnyk/2010/p150-152.pdf
3. Беспалова Н.В. Профессиональные презентации в обучении деловому иностранному языку / Н.В. Беспалова // Молодий вчений. – 2014. – № 12(1). – С. 290–293.
4. Галинська О.М. Презентація як активний метод навчання англійської мови / О.М. Галинська // Імплементация сучасних технологій навчання у навчальний процес : матеріали Міжнародної наук. конф., 17–18 березня 2015 р. – К. : НУХТ, 2015. – С. 20–22.
5. Драб Н.Л. Навчання майбутніх економістів іншомовного професійно спрямованого монологічного мовлення (монологу-презентації німецькою мовою) [Текст] : автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.02 «Теорія і методика навчання: германські мови» / Драб Наталя Леонідівна. – К. : Київський національний лінгвістичний ун-т, 2005. – 21 с.
6. Козак Т. М. Інтенсифікація лекції у вищій школі засобами мультимедійних презентацій: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/viewfile/651/486>
7. Красковська О.Л. Навчання англійської презентації студентів туристичної галузі / О.Л. Красковська // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка : наук. журн. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – Вип. 59. – С. 61–67
8. Маковецька-Гудзь Ю.А. Мультимедійна презентація як спосіб спілкування з аудиторією / Ю.А. Маковецька-Гудзь // Новітні освітні технології в контексті євроінтеграції : матеріали X Міжнародної наук.-практ. конф., 14 січня 2015 р. – К. : ЦУЛ, 2015. – С. 104–106.
9. Полікарпова Ю. Презентація як активний метод навчання / Ю. Полікарпова // Культура народів Причорномор'я. – 2012. – № 231. – С. 159–162.
10. Тарнопольський О.Б. Successful Presentations (Успішні презентації) : [посіб. для навч. ділових презентацій англ. мовою студ. екон. спец.] / О.Б. Тарнопольський, Ю.С. Авсюкевич. – К. : Ленвіт, 2007. – 135 с.
11. Girard, T., Pinar, A. M., & Trapp, P. (2011). An exploratory study of class presentations and peer evaluations: Do students perceive the benefits? *Academy of Educational Leadership Journal*, 15(1), 77–93.
12. King, J. (2002). Preparing EFL learners for oral presentations : [Електронний ресурс] / J. King // *The Internet TESL Journal*. – 2002. – Vol. 8, № 3. – Режим

доступу: <http://iteslj.org/Lessons/King-PublicSpeaking.html>

Transliteration of References:

1. Yu. Avsiukevych. *Metodyka navchannia prezentatsii angliiskoiu movoiu studentiv ekonomichnykh spetsialnostei* [Teaching Presentation Skills to Students of Business English] : avtoref. dysertatsii na zdobuttia stupenia kandydata ped. nauk : 13.00.02 "Teoriia i metodyka navchannia: Hermansky movy" / Yulia Serhiivna Avsiukevych. – K., 2009. – 21 s.
2. Batunina V.P. *Multimediina prezentatsiia yak suchasnyi zasib navchannia* [Multimedia Presentation as a Modern Learning Tool] : [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: www.slavdpu.dn.ua/fizmatzbirnyk/2010/p150-152.pdf
3. Bepalova N.V. *Profesionalnye prezentatsii v obuchenii delovomu inostrannomu yazyku* [Professional Presentations for Teaching Business English] / N.V. Bepalova // *Molodyi vchenyi* [Young Scientist]. – 2014. – № 12(1). – S. 290–293.
4. Halynska O.M. *Prezentatsiia yak aktyvnyi metod navchannia angliiskoiu movy* [Presentation as an Active Method for Teaching English] / O.M. Halynska // *Implementatsiia suchasnykh tekhnolohii navchannia u navchalnyi protses* [Implementation of Modern Teaching Technologies into Educational Process] : materialy Mizhnarodnoii nauk. konf., 17–18 bereznia 2015. – K. : NUKhT, 2015. – S. 20–22.
5. Drab N.L. *Navchannia maibutnykh ekonomistiv inshomovnoho profesiino spriamovanogo monolohichnogo movlennia (monolohu-presentatsii nimetskoii movoiu)* [Teaching Professional Speaking (Monologue-Presentation) to Future Economists in German] : avtoref. dysertatsii na zdobuttia stupenia kandydata ped. nauk : 13.00.02 "Teoriia i metodyka navchannia: Hermansky movy" / Drab Nataliia Leonidivna. – K., 2005. – 21 s.
6. Kozak T.M. *Intensyfikatsiia leksii u vyshchii shkoli zasobamy multymediinykh prezentatsii* [Intensification of a Lecture at Higher School by Means of Multimedia Presentations] : [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/viewfile/651/486>
7. Kraskovska O.L. *Navchannia anglomovnoii prezentatsii studentiv turystychnoiu haluzi* [Teaching Presentation Skills to the Students of the Travel Industry] / O.L. Kraskovska // *Visnyk Zhytomyrskoho derzh. un-tu im. Ivana Franka*. – Zhytomyr : Vydavnytstvo ZhDU im. I. Franka, 2011. – Vyp. 59. – S. 61–67.
8. Makovetska-Hudz Yu.A. *Multymediina prezentatsiia yak sposib spilkuvannia z audytorieiu* [Multimedia Presentation as the Means to Communicate with the Audience] / Yu.A. Makovetska-Hudz // *Novitni osvritni tekhnolohii v konteksti yevrointehratsii* [Modern Educational Technologies in the Context of European Integration] : materialy X Mizhnarodnoii nauk.-prakt. konf., 14 January, 2015. – K. : TsUL, 2015. – S. 104–106.

9. Polikarpova Yu. Prezentatsiia yak aktyvnyi metod navchannia [Presentation as an Active Teaching Method] / Yu. Polikarpova // Kultura narodov Prichernomoria [The Culture of Prichernomorie peoples]. – 2012. – № 231. – S. 159–162.
10. O. Tarnopolsky, Yu. Avsiukevych. Uspishni presentatsii [Successful Presentations] : [posibn. dlia navch. dilovykh presentatsii angl. movoiu stud. ekon. spetsial.] / O. Tarnopolsky, Yu. Avsiukevych. – K. : Lenvit, 2007. – 135 s.
11. Girard, T., Pinar, A. M., & Trapp, P. (2011). An exploratory study of class presentations and peer evaluations: Do students perceive the benefits? *Academy of Educational Leadership Journal*, 15(1), 77–93.
12. King, J. (2002). Preparing EFL learners for oral presentations : [Електронний ресурс] / J. King // *The Internet TESL Journal*. – 2002. – Vol. 8, № 3. – Режим доступу: <http://iteslj.org/Lessons/King-PublicSpeaking.html>

КОПИЛОВА С.В.

кандидат педагогічних наук,
доцент, кафедра соціальної роботи,
соціальної педагогіки та соціології,
Херсонський державний університет,
м. Херсон, Україна

**ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ
ПІДГОТОВЦІ МАГІСТРІВ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

У статті аналізуються теоретичні основи управління навчальною діяльністю студентів. Навчання - це взаємодія викладача і студентів на основі управління. Управління розглядаємо не тільки як процес передачі та переробки інформації на основі структурування змісту, забезпечення зворотного зв'язку, включення механізмів засвоєння інформації на основі орієнтувальної основи дій, а й перехід студента на якісно інший рівень самоорганізації й самоуправління. Передумовою є використання гнучкого управління, яке передбачає поступове залучення студентів до виконання функцій організації й управління; організація спільної діяльності, що актуалізує процеси спілкування. Організацію, управління, спілкування слід розглядати в єдності, що забезпечить мобілізацію інтелектуальних і духовних можливостей, розвиток творчої індивідуальності.

Ключові слова: адаптивна система, професійна підготовка магістрів, управління навчальною діяльністю, теоретичні основи управління, адаптаційний підхід до управління, організація, спілкування

В статье анализируются теоретические основы управления учебной деятельностью студентов. Обучение - это взаимодействие преподавателя и студентов на основе управления. Управление рассматривается не только как процесс передачи и переработки информации на основе структурирования содержания, обеспечения обратной связи, включение механизмов усвоения информации на основе ориентировочной основы действий, а и это процесс перехода